

5 april 2018

Magnus Åkerlund
Artos & Norma Bokförlag
Stationsgatan 22
931 32 Skellefteå

Angående Er ansökan om tillstånd till en missaleutgåva

Ni har i brev som inkom till kyrkostyrelsens kansli den 7 februari 2018 ansökt om tillstånd för en missaleutgåva som ni avser att utge och som är en uppdaterad och omarbetad upplaga av ert Missale från 2008.

Kyrkostyrelsen har behandlat er ansökan vid sitt sammanträde den 4 april 2018. Den principiella frågeställningen om vad som bör gälla vid återgivning av Kyrkohandbok för Svenska kyrkan del I (nedan Kyrkohandboken) har också behandlats av Biskopsmötet den 5 mars 2018 (protokoll 3/2018, § 51).

Inledningsvis kan konstateras att det står var och en fritt att ge ut ett eget missale så länge som en utgivning inte kränker någons upphovsrätt. Gällande den av kyrkomötet antagna Kyrkohandboken gör kyrkostyrelsen bedömningen att Svenska kyrkan har upphovsrätt till Kyrkohandboken såsom en sammanställning. Detta innebär med andra ord en rätt för Svenska kyrkan att förfoga över just denna sammanställning av gudstjänstordningar avsedda att brukas i Svenska kyrkans församlingar.

Det sagda innebär att någon annan inte har rätt att, utan kyrkostyrelsens tillstånd, ge ut den av 2017 års kyrkomöte antagna Kyrkohandboken. Svenska kyrkan har hitintills gett ett sådant tillstånd till tryckning av kyrkohandboken, till Verbum förlag. Dock är Svenska kyrkan oförhindrad att lämna tillstånd även till andra eftersom Verbum inte har getts exklusiv rätt till utgivning av kyrkohandboken.

Kyrkostyrelsen ser fram emot att Kyrkohandboken nu, från och med pingstdagen, kommer i bruk i kyrkans församlingar. Som utgångspunkt ser kyrkostyrelsen därför också positivt på om även andra förlag vill ge ut Kyrkohandboken. För att tillstånd till återgivning av kyrkohandboken ska kunna ges måste dock vissa grundläggande förutsättningar vara uppfyllda.

Biskopsmötet har uttalat att varje återgivning av Kyrkohandboken måste ske i trohet mot Kyrkohandboken som ett av de kyrkans grunddokument som ger uttryck för Svenska kyrkans tro, bekännelse och lära. Då Kyrkohandboken återges ska det ske sammanhållet utan inskjutna tillägg. Biskopsmötet har vidare uttalat att om Svenska kyrkan ska medge återgivning av utdrag ur Kyrkohandboken måste det ske i sådan form att utdraget i sin helhet överensstämmer med den av kyrkomötet antagna Kyrkohandboken. Biskopsmötet har i sitt yttrande också har framhållit att den primära gestaltningen av kyrkans gudstjänstordningar sker i församlingen, med de möjligheter till gudstjänstförnyelse och utveckling av texter och musik som kyrkohandboken rymmer och att det härutöver finns möjlighet till ytterligare förnyelse inom ramen för domkapitlets tillsyn och beslutsområde.

Till detta kommer att användning av ett missale vid gudstjänster i Svenska kyrkans ordning måste ske inom de kyrkorättsliga regleringarnas ram. I 18 kap. kyrkoordningen regleras närmare vad som gäller beträffande kyrkans gudstjänstböcker och användningen av annan gudstjänstordning än den som ingår i Kyrkohandboken. Vad som ryms inom dessa ramar är dock, som Biskopsmötet noterar, ytterst en fråga för domkapitlets tillsyn och beslutsområde.

Av er ansökan framgår att ni önskar publicera en uppdaterad och omarbetad upplaga av ert nuvarande Missale från 2008. På förfrågan har ni uppgett att det nya missalet i sina principer och till sin utformning avses motsvara missalet från 2008.

Mot den bakgrunden gör kyrkostyrelsen bedömningen att det inte går att säkerställa att den av er planerade missaleutgåvan kommer att uppfylla de ovan nämnda förutsättningarna för återgivning av Kyrkohandboken. Kyrkostyrelsen kan därför inte tillmötesgå ert önskemål såsom det har framställts i ansökan.

På kyrkostyrelsens uppdrag

Helén Ottosson Lovén
Generalsekreterare